

Modell för barnrättsbaserade beslut

Dnr KFN14/53-869

Innehåll

Inledning	3
Syfte med barnrättsbaserade beslut	3
Att genomföra barnrättsbaserade beslut	3
Kommunens ansvar för att leva upp till Barnkonventionen	3
Handledning för barnrättsbaserade underlag	4
1. Icke-diskriminering och rätt till likvärdiga villkor, artikel 2.	5
2. Barnets bästa, artikel 3.	6
3. Rätt till liv, överlevnad och bästa uppnåeliga hälsa, artikel 6, 19 och 23.	7
4. Rätt till delaktighet och rätt att gör sig hörd, artikel 12.	8
5. Rätt till skydd mot våld och övergrepp, artikel 19 & 39.	9
6. Rätt till information, artikel 13.	10
7. Övrigt / Slutsatser / Rekommendationer	11
Bilaga 1, Diskrimineringsgrunderna	12
Bilaga 2, Ansvarsfördelning inom kommunen för barns rättigheter	13
Förtroendevaldas och kommunledningens specifika ansvar för barnkonventionen:	13
Kultur- och fritids specifika ansvar för barnkonventionen:	13
Förskolans/skolans specifika ansvar för barnkonventionen:	13
Socialnämndens/förvaltningens specifika ansvar för barnkonventionen:	14
Stads-/gatuplanering, miljö, vatten & avfall, parker m.fl. specifika ansvar för barnkonventionen:	15
Äldreomsorgens specifika ansvar för barnkonventionen:	15

Inledning

Kultur- och fritidsnämnden i Ekerö kommun har beslutat att alla beslut som fattas av nämnden och som rör barn, ska vara barnrättsbaserade (DNR KFN 14/53), vilket innebär att beslutet ska föregås av en så kallad barnrättsanalys. Barnrättsanalysen läggs till ärendet som en bilaga. Enligt Barnkonventionen är man barn till och med 18 år.

Beslut eller ärenden i nämnden som har barn som målgrupp kan vara av olika slag. Det finns beslut som påverkar barns *direkta förutsättningar* att få sina rättigheter tillgodosedda, t ex genomförande av verksamhet.

Det finns beslut/ärenden som *indirekt* påverkar barns förutsättningar att få sina rättigheter tillgodosedda, t ex ärenden som rör planering, organisering, policys, måldokument, riktlinjer, strategier och handlingsplaner av verksamheter för barn. Beslut / ärenden av båda slagen ska vara barnrättsbaserade. Skillnaden är att barns delaktighet inte efterfrågas i ärenden som indirekt påverka barns förutsättningar till rättigheter.

Syfte med barnrättsbaserade beslut

Det övergripande syftet med barnrättsbaserade beslut i Ekerö kommun, är att säkra att barns rättigheter beaktas och respekteras i beslut som fattas av nämnden. Syftet är också att tillhandahålla en systematisk metod som underlättar beaktandet och tydliggörandet av barns rättigheter. Detta görs genom ett antal frågeställningar som synliggör olika barns villkor och förutsättningar, bedömning av besluts effekter för olika grupper av barn samt bedömning av hur beslutet uppfyller tillämpningen av Barnkonventionen.

Att genomföra barnrättsbaserade beslut

Nämndkontoret Kultur- och fritid har valt att använda en modell för barnrättsanalys som är framtagen av Rättighetsfokus. Valet föll på den modellen eftersom den utgår ifrån konventionens fyra huvudprinciper, vilka är vägledande för hur övriga artiklar ska tolkas. Det ger ett beslutsunderlag där alla aspekter av Barnkonventionen har beaktats. Modellen tillhandhåller ett underlag för en övergripande tolkning av konventionen som presenteras kortfattat, vilket gör den praktisk tillämpbar.

Barnkonventionens fyra vägledande sakartiklar:

Icke-diskriminering, artikel 2.

Barns bästa i fokus, artikel 3.

Rätt till överlevnad och utveckling, artikel 6.

Rätt till att få sina åsikter beaktade, artikel 12.

Kommunens ansvar för att leva upp till Barnkonventionen

Barnets rätt till goda levnadsvillkor och utveckling av sin fulla potential betyder olika saker för olika nämnder och förvaltningar. Se bilaga 2 för en fullständig förteckning över de olika ansvarsområdena.

Handledning för barnrättsbaserade underlag.

Fråga 1. Vilka barn berörs av beslutet?

Under denna fråga gäller det att identifiera vilka barn och ungdomar som berörs av det aktuella beslutet.

Område

- Alla barn i Ekerö kommun
- Alla barn inom en kommundel eller ett specifikt område

Kön

- Alla barn
- Endast pojkar
- Endast flickor
- Barn med homo- eller bisexuell läggning eller könsöverskridande identitet

Ålder

- Barn i alla åldrar
- Barn i en viss ålder

Socioekonomiska och kulturella förhållanden

- Barn som har sämre socioekonomiska möjligheter
- Barn som bor i olika typer av familjekonstellationer
- Barn med en viss etnisk, kulturell eller religiös bakgrund
- Barn i speciella situationer, t ex ensamkommande flyktingbarn, gömda barn, barn i alternativa omsorgsformer

Övrigt

- Barn inom en viss idrottsaktivitet eller förening
- Barn med ett visst riskbeteende (rökare, alkohol-, doping- eller drogvvanor etc.)
- Barn med en viss hälsoprofil (friskhet, sjukdom, symtom etc.)
- Barn med olika typer av funktionsnedsättningar
- Alla barn inom en särskild verksamhet
- Andra definitioner/avgränsningar som känns relevanta för ärendet

1. Icke-diskriminering och rätt till likvärdiga villkor, artikel 2.

Icke-diskriminering och likvärdiga villkor, artikel 2

1) Vi skall respektera och tillförsäkra varje barn de rättigheter som finns i barnkonvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.

2) Vi skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

En av grundtankarna i barnkonventionen är att alla barn har lika värde och samma rätt till alla rättigheter, vilket inkluderar jämställdhet mellan flickor, pojkar och transgender. Detta ställer krav på att barn har rätt att växa upp under likvärdiga villkor där t.ex. bostadsområde, kön och bakgrund inte ska påverka deras rätt till utveckling. Omvänt så säger denna artikel att inget barn får diskrimineras på någon grund. De sju diskrimineringsgrunderna i svensk lagtext är:

Etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, kön, könsidentitet eller könsuttryck, religion eller annan trosuppfattning och sexuell läggning.

Icke-diskriminering av barnet och rätt till likvärdiga villkor.

Hur har vi tagit hänsyn till icke-diskriminering och jämlikhet?

Här beskriver vi hur vi har sett till att beslutet kommer alla berörda barn tillgodo. Det handlar om likvärdiga villkor utan diskriminering. På vilket sätt vi har tagit hänsyn till barnets rättigheter oavsett barnets kön, ålder, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, kön, könsidentitet eller könsuttryck, sexuella läggning, religion eller annan trosuppfattning etc.

2. Barnets bästa, artikel 3.

Barnets bästa, artikel 3

1. Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, skall barnets bästa komma i främsta rummet.
2. Vi ska tillförsäkra barnet sådant skydd och sådan omvårdnad som behövs för dess välfärd, med hänsyn tagen till de rättigheter och skyldigheter som tillkommer dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som har lagligt ansvar för barnet, och skall för detta ändamål vidta alla lämpliga åtgärder.
3. Vi ska säkerställa att institutioner, tjänster och inrättningar som ansvarar för vård eller skydd av barn uppfyller av behöriga myndigheter fastställda normer, särskilt vad gäller säkerhet, hälsa, personalens antal, och lämplighet samt behörig tillsyn.

Artikel 3 uttrycker att vid alla åtgärder som rör barn ska barnets bästa komma "i främsta rummet". Det innebär att barnets bästa alltid ska övervägas som en av många faktorer som är av vikt när vi tar beslut kring barn och ungdomar. Barnkonventionen kräver också vi, så långt det är möjligt, ska försäkra oss om att det som anses vara barnets bästa vägleder beslutet samt redovisas i beslutsunderlaget.

Barnets bästa är inte en personlig reflektion utan ett ställningstagande utifrån ett antal uppsatta kriterier. Det innebär att en bedömning om vad som är barnets bästa ska komma fram till någorlunda samma resultat oberoende av vem som gör bedömningen.

Barnets bästa

Hur har vi tagit hänsyn till Barnets bästa i ärendet?

Här beskriver vi vad vi har kommit fram till är barnens bästa i det beslut vi ska ta.

För att komma fram till vad som är barnens bästa kan man ställa sig ett antal frågor:

- ❖ Vad är barnens bästa utifrån aktuell forskning (evidensbaserad verksamhet), rådande praxis (hur man gör i andra liknande verksamheter i Sverige) och beprövad erfarenhet (inom vår egen verksamhet) i det här beslutet?
- ❖ Vad är barnens bästa på både kort och lång sikt?

Om vi inte kan tillgodose barnens bästa i detta ärende, vad gör vi för att säkerställa barnens rättigheter inom området i övrigt?

Så långt det är möjligt ska barnets bästa vara vägledande för beslutet. Om vi finner att det finns andra faktorer som väger tyngre eller om barnets bästa inte kan genomföras på grund av t.ex. otillräcklig ekonomi, personal eller kompetens ska vi förklara detta i beslutet. Om vi inte kan utgå från det vi anser är barnens bästa ska vi förklara vad vi istället gör för att säkerställa barnens rättigheter.

3. Rätt till liv, överlevnad och bästa uppnåeliga hälsa, artikel 6, 19 och 23.

Rätt till liv, överlevnad och utveckling, artikel 6

1. Varje barn har en inneboende rätt till liv.
2. Staten (och kommunen) skall till det yttersta av sin förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling.

Rätt till skydd mot våld och övergrepp, artikel 19.

1. Varje barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, innefattande sexuella övergrepp.
2. Detta innefattar skyddsåtgärder, nödvändigt stöd, förfarande som möjliggör förebyggande, identifiering, rapportering, remittering, undersökning, behandling och uppföljning, samt rättsliga ingripanden kring barn som utsatts för våld eller övergrepp enligt punkt 1, ovan.

Rättigheter för barn med funktionsnedsättning, artikel 23.

Ett barn med fysiskt eller psykisk funktionsnedsättning bör åtnjuta ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar självförtroende och möjliggör aktivt deltagande i samhället.

Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till särskild omvårdnad.

Med hänsyn till att ett barn med funktionsnedsättning har särskilda behov ska det bistånd som lämnas vara kostnadsfritt, då så är möjligt, med beaktande av föräldrarnas ekonomiska tillgångar eller ekonomiska tillgångar hos andra som tar hand om barnet och ska syfta till att säkerställa att barnet har effektiv tillgång och erhåller undervisning och utbildning, hälso- och sjukvård, habilitering, förberedelser för arbetslivet och möjligheter till rekreation på ett sätt som bidrar till barnets största möjliga integrering i samhället och individuella utveckling, innefattande dess kulturella och andliga utveckling.

Barnet har en grundläggande rätt till liv, överlevnad och utveckling i största möjliga utsträckning. Barnets utveckling ska ta hänsyn till barnets förutsättningar och barnets hela livssituation. Deras utveckling inkluderar andlig, social, fysisk och mental utveckling.

Alla barn, oavsett hur allvarlig deras funktionsnedsättning är, har rätt att utveckla deras fulla potential. Insatser runt barn med funktionsnedsättning ska bidra till barnets största möjliga integrering i samhället och individuella utveckling, innefattande dess sociala, kulturella och andliga utveckling.

Rätt till liv, överlevnad och utveckling (Art. 6, 19, 23, mfl)

Hur bidrar det här beslutet till att förverkliga barnets rättigheter inom vårt ansvarsområde?

Här skriver vi hur beslutet relaterar till att förverkliga barnens rätt till utveckling av sin fulla potential inom vårt ansvarsområde i barnkonventionen. Vi beaktar även om/hur beslutet påverkar barn med funktionsnedsättning.

Här skriver vi även vem vi behöver samarbeta internt och/eller externt för att kunna implementera beslutet. Utgångspunkten är barnen i centrum för samverkan.

4. Rätt till delaktighet och rätt att gör sig hörd, artikel 12.

Åsiktsfrihet och rätt att göra sig hörd, artikel 12

1. Konventionsstaterna skall tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
2. För detta ändamål skall barnet särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med den nationella lagstiftningens procedurregler, i alla domstols- och administrativa förfaranden som rör barnet.

Alla barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade utifrån barnets ålder och mognad. Barnets rätt att bli hörd gäller alla formella beslut.

Delaktighet är en rättighet och ingen skyldighet. Barnet har inget ansvar att vara delaktiga i besluts-processen, utan kan delta utifrån eget intresse. Samtidigt får barnet inte utsättas för någon påverkan som kan hindra barnet att uttrycka sig fritt. Barn kan inte ta över beslutsmakten när vi tar beslut som berör dem, det är istället vi som ska beakta barnens åsikter när vi fattar beslut.

Barnets språk, bakgrund eller funktionsnedsättning får inte minska respekten för barnets rätt att uttrycka sig. Det ska finnas information anpassat för barnet, samt möjlighet att använda nödvändig teknik eller tolk.

Utifrån ”ålder och mognad” innebär att vi måste överväga barnets ålder och mognad när vi ska besluta om hur stor betydelse ett barns åsikter ska ha i en viss fråga. Barnkonventionen sätter inga specifika åldersgränser för barnets deltagande utan hänvisar till ”den fortlöpande utvecklingen av barnets förmåga”.

Barnets förmåga att skapa en egen uppfattning i frågan blir därför central för hur mycket vikt barnets åsikter får i beslutsunderlaget. Även små barn har egna åsikter om frågor som är relevanta för dem själv och deras närmaste miljö. Med stigande ålder och mognad kan omfattningen av frågor som barnet kan bilda egna åsikter om utvidgas. Det handlar mer om vuxnas förmåga att förklara beslutet så att det blir relevant för barnet, än att barnet ska förstå ”vuxenvärlden”. Barnets rätt till delaktighet innebär att barnet dels har rätt att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör barnet, och deras rätt att höras i alla administrativa förfaranden som rör barnet.

Barnets delaktighet och rätt att göra sig hörd (Art. 12)

Hur har barn varit delaktiga i beslutet? (Hur många och vilka barn?) Om de inte varit delaktiga, förklara varför!

Vi kan göra barn delaktiga genom t.ex. barn- och ungdomsråd, fokusgrupper, enkätstudier eller utvärderingar inom vår egen verksamhet. Det finns även möjlighet att etablera referensgrupper eller att genom praktikanter/studenter efterfråga och presentera barns åsikter som är relevanta för beslutet.

Här skriver vi på vilket sätt vi har tagit del av barnens åsikter kring det beslut vi tar. Genom att beskriva hur vi har inhämtat barns åsikter och vilka barn som har varit tillfrågade blir det tydligt hur representativa åsikterna är för målgruppen.

Om vi inte har efterfrågat barnens åsikter: Eftersom barn har en rätt att göra sin röst hörd i alla frågor som berör dem, och vi har en skyldighet att efterfråga deras åsikter på ett sätt som är relevant för dem, måste vi även beskriva på vilka grunder vi inte har gjort barnen delaktiga.

Vilka åsikter har barn lyft fram och hur har dessa åsikter påverkat beslutsunderlaget?

Här redovisar vi vilka åsikter barnen har lyft fram. Det är en ren redovisning utan slutsatser från vår sida.

Här drar vi slutsatser utifrån barnens åsikter i relation till deras ålder och mognad. Vi skriver hur vi har beaktat barnens åsikter i beslutet. Det är även viktigt att barnen får en återkoppling på hur vi har resonerat kring det de har berättat för oss.

5. Rätt till skydd mot våld och övergrepp, artikel 19 & 39.

1. Varje barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, innefattande sexuella övergrepp.
2. Detta innefattar skyddsåtgärder, nödvändigt stöd, förfarande som möjliggör förebyggande, identifiering, rapportering, remittering, undersökning, behandling och uppföljning, samt rättsliga ingripande kring barn som utsatts för våld eller övergrepp enligt punkt 1 ovan.

RÄTT TILL REHABILITERING**Artikel 39**

Sverige ska vidta alla lämpliga åtgärder för att främja fysisk och psykisk rehabilitering samt social återanpassning av ett barn som utsatts för någon form av vanvård, utnyttjande eller övergrepp; tortyr eller någon annan form av grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning; eller väpnade konflikter. Sådan rehabilitering och sådan återanpassning ska äga rum i en miljö som befrämjar barnets hälsa, *självrespekt och värdighet*.

Alla barn och unga har rätt att växa upp under likvärdiga villkor samt utvecklas i sin egen takt utifrån sina egna förutsättningar. En god uppväxt har stor betydelse för barnets fortsatta liv och hälsa. Alla barn och unga har dock inte samma möjligheter till goda och trygga uppväxtvillkor. Att som barn växa upp med bristande omsorg, försummelse eller med missbrukande, traumatiserade eller psykiskt sjuka föräldrar är betydande riskfaktorer för barnets hälsa.

Alla har rätt att skyddas från alla former av våld och övergrepp, grym eller kränkande behandling eller bestraffning. Alla har rätt att få stöd och hjälp om man har varit med om någon form av våld eller övergrepp. De barn och unga, samt vuxna, som utsätts för kränkande behandling och våld saknar en trygg och säker livsmiljö.

Vi har en skyldighet att upptäcka barn som far eller riskerar fara illa samt ha väl fungerande rutiner för att på bästa sätt ta hand om dessa barns fysiska och psykiska hälsa. Alla barn som har utsatts för någon form av vanvård, utnyttjande, övergrepp eller förnedrande behandling eller väpnade konflikter har rätt till fysisk och psykisk rehabilitering samt till social återanpassning.

Vi har ett personligt anmälningsansvar till socialnämnden vid misstanke om att ett barn far eller riskerar fara illa.

Vi ska ha en aktuell handlingsplan vid misstanke om våld i nära relationer och/eller barn som far illa som vi ska utgå från. Vi samarbetar med andra aktörer för att de vuxna och barn som utsatts för våld och övergrepp ska få det stöd och den hjälp som de har rätt till. Barn som har varit utsatta för våld och övergrepp har rätt till rehabilitering och återanpassning på ett sätt som främjar barnets hälsa, självrespekt och värdighet.

Rätt till skydd från våld och övergrepp (art. 19 & 39)

Hur har vi tagit hänsyn till rätten till en trygg och säker uppväxt, samt skydd från våld och övergrepp?

Här skriver vi om hur det beslut vi ska ta, eller projekt vi ska utveckla, särskilt beaktar rätten till en trygg och säker uppväxt samt att barn ska skyddas från våld och övergrepp, vanvård och försummelse.

Det kan t.ex. handla om:

- hur vi skapar trygga och säkra miljöer
- hur vi skapar förutsättningar för goda och trygga uppväxtvillkor
- hur vi ger föräldrastöd
- hur vi beaktar risker för att någon utsätts för våld eller övergrepp (både externt och av oss)
- hur vi uppmärksammar och agerar vid misstanke om våld i nära relationer och/eller barn som far illa
- hur ger vi barn som utsatts för våld och övergrepp bästa möjliga rehabilitering och återanpassning

6. Rätt till information, artikel 13.

YTTRANDE- OCH INFORMATIONSFRIHET, Artikel 13

6. 1. Barnet ska ha rätt till yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att oberoende av territoriella gränser söka, motta och sprida information och tankar av alla slag, i tal, skrift eller tryck, i konstnärlig form eller genom annat uttrycksmedel som barnet väljer.

8. 2. Utövandet av denna rätt får underkastas vissa inskränkningar men endast sådana som är föreskrivna i lag och som är nödvändiga;

- a. för att respektera andra personers rättigheter eller anseende; eller
- b. för att skydda den nationella säkerheten, den allmänna ordningen eller folkhälsan eller den allmänna sedligheten.

RÄTT TILL INFORMATION, Artikel 17

Sverige erkänner den viktiga uppgift som massmedier utför och ska säkerställa att barnet har tillgång till information och material från olika nationella och internationella källor, särskilt sådana som syftar till att främja dess sociala, andliga och moraliska välfärd och fysiska och psykiska hälsa. Sverige ska för detta ändamål;

- a. uppmuntra massmedier att sprida information och material av socialt och kulturellt värde för barnet och i enlighet med andan i artikel 29;
- b. uppmuntra internationellt samarbete vad gäller produktion, utbyte och spridning av sådan information och sådant material från olika kulturer och nationella och internationella källor;
- c. uppmuntra produktion och spridning av barnböcker;
- d. uppmuntra massmedier att ta särskild hänsyn till de språkliga behoven hos ett barn som tillhör en minoritetsgrupp eller en urbefolkning;
- e. uppmuntra utvecklingen av lämpliga riktlinjer för att skydda barnet mot information och material som är till skada för barnets välfärd, med beaktande av bestämmelserna i artikel 13 och 18.

Alla barn har rätt till information som de förstår. Vi ska informera på ett lättläst sätt så att alla förstår och kan ta del av vad som händer inom vår verksamhet samt beslut vi fattar som berör barn och ungdomar.

Rekommendationer från barn och unga är att vi bör skriva lättläst, kortfattad och barnvänlig så att alla kan förstå informationen:

- Informationen bör inte vara för lång.
- Texten ska vara lätt att förstå, utan krångliga ord.
- Textstorleken ska inte vara för liten.
- Texten får gärna skrivas i punktform.
- Informationen ska vara lugnande och inte oroande.
- Informationen bör finnas på svenska och andra språk.
- Texten ska testas på målgruppen så att man vet att målgruppen förstår och kan ta åt sig den.

Rätt till information (artikel 13 & 17)

Hur har vi tagit hänsyn till rätten till lättillgänglig och lättläst information?

Inkluderar detta beslut eller projekt någon form av information till barn efter beslutet?

Om ja:

- På vilket sätt har vi beaktat rätten till lättläst information om detta beslut eller projekt?
- På vilket sätt kommer vi att göra beslutet eller projektet tillgängligt för barn genom lättillgänglig information?
- Hur ska vi få feedback från barn så att vi kvalitetssäkrar förståelsen av det vi vill förmedla?

Om nej: lämna rutan tom.

7. Övrigt / Slutsatser / Rekommendationer

Övrigt / Slutsatser / Rekommendationer

Här skriver vi övriga kommentarer som är relevanta i frågan.

Vi kan också dra slutsatser eller ge rekommendationer, baserat på analysen i fälten ovan. Notera att det helst inte ska in ny information här, utan snarare en summerande slutsats eller rekommendation som knyter samman resonemanget från analyserna ovan.

Om det t.ex. finns olika alternativa lösningar/beslut att ta ställning till kan man här argumentera för:

a) Om ett alternativ verkar vara mest lämpligt ur ett barnrättsperspektiv samt vad som behövs för att de andra alternativen ska bli likvärdigt barnrättsbaserade.

b) Om alternativen verkar likvärdiga kan man här analysera alternativens olika styrkor och förbättringsområden ur ett barnperspektiv.

c) Om något alternativ förefaller direkt olämpligt ur ett barnrättsperspektiv kan vi här lyfta fram argument för denna slutsats, samt vad som skulle behöva justeras för att alternativet bättre ska leva upp till kraven utifrån barnkonventionen.

Bilaga 1, Diskrimineringsgrunderna.

Etnisk tillhörighet: Med etnisk tillhörighet menas att en person tillhör en grupp av personer som har samma hudfärg, samma nationella eller etniska ursprung eller delar något annat liknande förhållande.

Funktionsnedsättning: En bestående fysisk, psykisk eller begåvningsmässig begränsning av en persons funktionsförmåga. Begränsningen kan ha uppstått till följd av en skada eller en sjukdom som fanns vid födelsen eller som har kommit senare eller förväntas komma. Exempel på funktions-nedsättningar som förväntas komma är effekter av sjukdomar som till exempel HIV och MS.

Kön: Avser att en person juridiskt är kvinna eller man. Även personer som är transexuella eller som har transexuell bakgrund omfattas av diskrimineringsgrunden.

Könsidentitet eller könsuttryck: Att uppfattas bryta mot traditionella könsroller i sätt att vara eller se ut.

Religion eller annan trosuppfattning: Med trosuppfattning avses olika religiösa uppfattningar eller uppfattningar som har grunder som är jämförbara med religion. Exempel på religiösa och andra trosuppfattningar är buddism och ateism.

Sexuell läggning: Bisexuella, heterosexuella och homosexuella. Det vill säga vem du blir attraherad av eller kär i kopplat till kön. Detta inkluderar även sexuell identitet.

Bilaga 2, Ansvarsfördelning inom kommunen för barns rättigheter.

Förtroendevaldas och kommunledningens specifika ansvar för barnkonventionen:

- Prioritering och ansvar för barnets rättigheter (art. 4)
- Barnrättsbaserat beslutsunderlag ska användas och följas upp i beslut som berör barn, uppföljning ska efterfrågas på ledningsnivå. Tills vidare gäller detta för Kultur och fritidsnämnden.
- Förtroendevalda och ledningen ska skapa strukturella förutsättningen för barns deltagande i beslut som fattas på olika nivåer i verksamheten.
- Förtroendevalda och ledningen ska möjliggöra uppföljning av barnrättsarbetet, vilket även inkluderar att samla statistik kring barn, samt redovisa barnrättsarbetet i ett barnboksutlåtande i årsredovisningen.
- Ansvar för att barnkonventionen är känd för verksamheter som rör barn (art. 42)
- Kompetenshöjande insatser för att omsätta barnkonventionen i praktisk handling inom alla delar i verksamheten

Kultur- och fritids specifika ansvar för barnkonventionen:

Rätt till vila, lek, kultur och fritid (art. 31), Rätt till information (art. 17), Rätt till föreningsfrihet (art. 13-15)

- Vila: Fysisk och mental avslappning och sömn
- Lek: Barnets aktiviteter som inte styrs av vuxna och som inte nödvändigtvis har några regler
- Fritid: Rekreation eller fritidsaktiviteter för sitt eget nöjes skull, åldersanpassad och frivillig
- Kultur: Rätt att ha tillgång till kultur och konstnärliga aktiviteter, rätt att själva utöva kulturella eller konstnärliga aktiviteter, åldersanpassad och tillgänglig.

Förskolans/skolans specifika ansvar för barnkonventionen:

Rätt till utbildning (art. 28)

- Gratis skolgång i grundskolan, högre utbildning efter egna meriter (förskolan?)
- Regelbunden närvaro i skolan
- Skoldisciplin utifrån barnkonventionen
- Studievägledning
- Förebygga och stoppa mobbning
- Elevers delaktighet i beslut som rör dem

Utbildningens syfte (art. 29)

Varje barn ska lära sig respektera:

- Sina egna och andra personers rättigheter och skyldigheter
- Barnens egna och andras kulturella identiteter
- Barnens olika språk
- Vistelselandet och ursprungslandets nationella värden
- Kulturer som skiljer sig från barnets egen
- Miljön

Rätt till hälsa och rehabilitering (art. 24, 39)

Rätt till bästa möjliga fysiska och psykiska hälsa utifrån sina egna förutsättningar:

- Tillgång till hälso- och sjukvård och rehabilitering genom elevhälsan/skolhälsan
- Näringsrik skolmat
- Förebygga olyckor, förebyggande hälsovård
- Förebygga psykisk ohälsa
- Avskaffa skadliga traditionella sedvänjor

Rätt till rehabilitering om barnet varit med om något traumatiskt.

Socialnämndens/förvaltningens specifika ansvar för barnkonventionen:

Rätt till alternativ omsorg (art. 20).

- Barn som berövats eller inte kan tillåtas stanna kvar i familjemiljön har rätt till särskilt skydd och bistånd
- Vi ska säkerställa alternativ omvårdnad som bl.a. kan innefatta placering i fosterhem, adoption eller om nödvändigt, placering i lämpliga institutioner för omvårdnad av barn.
- Hänsyn ska tas till önskvärdheten av kontinuitet i ett barns uppfostran och till barnets etniska, religiösa, kulturella och språkliga bakgrund.

Rätt till regelbunden översyn av alternativ omsorg (art. 25)

- Barn som har omhändertagits har rätt till regelbunden översyn av den behandling som barnet får och alla andra omständigheter rörande barnets omhändertagande

Rätt till social trygghet (art. 26)

- Föräldrar är ekonomiskt ansvariga för sina barn.
- När barnets föräldrar inte kan förverkliga sitt ekonomiska ansvar har staten ett övergripande ansvar.
- Stöd utan diskriminering, social stigma eller förlust av andra rättigheter samt med respekt för privatliv.

Rätt till skälig levnadsstandard (art. 27)

- Mat, kläder och bostäder, underhåll
- Rent vatten, hälsoutbildning, god hygien, sanitetslösningar, amning (art. 24)
- Förebyggande insatser mot miljöförstörelse, barnolyckor och skadliga traditionella sedvänjor (art. 24)

Rätt till hälsa och rehabilitering (art. 24, 39)

- Rätt till bästa möjliga fysiska och psykiska hälsa utifrån sina egna förutsättningar
- Rätt till rehabilitering om barnet varit med om något traumatiskt

Stads-/gatuplanering, miljö, vatten & avfall, parker m.fl. specifika ansvar för barnkonventionen:

Rätt till en trygg livsmiljö (art. 24)

- Rätt till en trygg och hälsofrämjande livsmiljö
- Rätt till funktionella bostäder i trygga bostadsområden
- Rätt till rent vatten, god hygien och fungerande sanitetslösningar
- Rätt till förebyggande insatser mot miljöförstörelse och barnolyckor

Äldreomsorgens specifika ansvar för barnkonventionen:

Rätt till en trygg livsmiljö (art. 24)

- Det handlar främst om verksamhetens vistelsemiljö, bemötande och information till barn som är närstående eller till elever som gör sin praktik inom äldreomsorgen.